

Posudek školitele na dizertační práci Lucie Pleštilové: What happens to ear morphology on the way underground?

Dizertace navazuje na Lucčinu magisterskou práci o uchu hlodouna čínského a rozšiřuje ji o dva rody (tři druhy) čeledi Spalacidae a přináší původní a zajímavé výsledky. Dva články jsou již publikované a u třetího se tak stane brzy. Všechny tři výstupy jsou časopisech s IF oscilujícím kolem hodnoty 1.5. Z pohledu studia adaptací na podzemní život a slyšení je tato skupina extrémně zajímavá, neboť zahrnuje taxony pestré co do stupně fosoriality. Patří zde velmi studovaný a nejpodzemnější rod *Spalax*, rody velmi fosoriální ale s aktivitou nadzemní (*Tachyoryctes*, *Eospalax*), až po ty s velmi výraznou nadzemní aktivitou (*Cannomys*, *Rhizomys*). Někteří zástupci jednoho rodu se nápadně liší i mírou podzemního života (*T. splendens* vs. *T. macrocephalus*), což je v rámci rodu podzemních savců unikátní.

Lucie doktorát dělala poměrně dlouho. Mimo jiného životního tempa morfologů za to může i fakt, že jsme ji zaměstnávali aktivitami s doktorátem nesouvisejícími. Postupně se věnovala telemetrii slepců, seizmické komunikaci cokora, histologickým analýzám kůže ve vztahu k výměně tepla. Momentálně se věnuje srsti a končetinám nadzemních afrických hlodavců a uchu rypošů. Je v pořádku, když si student během doktorátu rozšíří dovednosti.

K podobnému výzkumu je nezbytné nadšení pro nimravou práci pod mikroskopem/binolupou a tyhle kratochvíle studenti většinou neoblubují. Lucii je výjimkou, což byla hlavní podmínka se do takového projektu pustit. Hynek Burda, který ji do tajů vnitřního ucha zaučoval už v magisterském stupni, hned na začátku vyzdvihoval její talent pro velmi jemné morfologické analýzy. Ocenil bych taky její ochotu pracovat na dalších našich projektech, pedagogickou práci (Vomáčky, Táborny s přírodovědou, Praktikum z mammalogie, Cvičení ze zoologie), školení bakalářské studentky a ochotu pomoci při dalších aktivitách skupiny i katedry. Pro výzkum ucha a komunikace cokora v Číně získala projekt GAJU. Nejslabší částí práce bylo psaní odborného textu. Lucie stále bojuje s napsáním jednoznačného, snadno pochopitelného a logicky propojeného textu. Asi častěji než s jinými studenty se mezi námi odehrávalo to bolestné nepochopení na obou stranách, kdy student už je přesvědčen, že to už přeci musí být ono (a co že to ten naproti furt chce...), kdežto „ten naproti“ si (v duchu, někdy i nahlas) zoufá, že to ten druhý stále nedokáže pochopit (a pochybuje nad vlastní schopností cokoliv srozumitelně formulovat). Naštěstí se i v těchto aktivitách Lucie nápadně vylepšila, proto se posunula ve svém kariérním růstu až na tento stupeň.

S prací a výkonem Lucie Pleštilové jsem spokojen a velmi oceňuji, že její zaujetí, píle a schopnost naučit se nejruznější metody nám umožnilo proniknout do oblastí, kde bychom se nikdy nepustili. V jejím dalším profesním a osobním životě ji přeji jen to nejlepší.

V Českých Budějovicích 31.3.2021

Radim Šumbera

